

VKP(B) CK UZ JĻĻŠ PARĻIJA XVII-d SJEZDLĻ STAĻIN JORTLĀN OTĀOTNĀJ DOKLAD

2) Posņi tāvarņaj proizvodstvo (siļjas pišs unzĻk kreštana, kodjas vuzalēnĻ ņan),

3) Častno-kāzajstvenņaj kapitalizm'

4) Gosudarstvenņaj kapitalizm,
5) Socializm.

Lenin indĻis, mĻj stav tajā uk-ladjas pišs vārja romas vĻdalyšān kolē lonĻ socialistiķeskāj uk-ladĻ. Mi vermam āni sunĻ, mĻj pervojja, kojmād da ņoĻād āko-nomiķeskāj uk-ladjasĻ avuāš-ņin, mād oveestvenno-ekonomiķeskāj uk-ladsā zĻrāma vtoroštēnennāj pozicijajas vĻlā, a vitād oveest-

venno-ekonomiķeskāj uk-ladsĻ — socialistiķeskāj uk-lad em ātnasān vĻdalyš da stav narodņaj ovma-sĻn zik āti komandujtĻs vĻn (**vur-ņaj, kuž aplodišmentjas**).

Taeām itogĻs.

Tajā itogas—SSSR pĻekāssa polo-zeņņā kreĻdĻunlān-podulyš, ka-pitaliķiķeskāj kĻe pĻesa ovstanov-kaĻn sĻlān peredovāj da tĻlāvāj pozicijajas zumĻdĻunlān podulyš.

Vuzam Sāvetsķaj Sojuzsā ēko-nomiķeskāj da politiķeskāj polo-zeņņā jĻĻš torja voprosjas kuza konkreņņaj materialjas vidlālēmā.

sina strāitām—narodņaj ovma-re-konstruirujtāmĻn med kolana vo-gorĻn—voštā sĻ pišn (promĻe-lēnoštĻn) vĻdalan mesta.

Tajā otĀotņaj kadša ĻdprasjasĻs petkādĻnĻ, mĻj mijan promĻslen-nošt oveeĻ vĻdaas masinajas strā-itām voštā vāli jurnuādan rol.

So ta kuza tabĻica.

Valāvāj prādukcija itogjas dinā promĻslennošt torja jukādjaslān udeĻņaj šāktāšs, prācentjasān:

1. PromĻslennoštĻn kĻptām

Narodņaj ovmaš stav jukāņjas pišs mijan medādjā vĻdmis prom-Ļslennošt. Tajā otĀotņaj kadās, 1930 vošān, mijan promĻslennošt vĻdmis kĻkrān dorĻš unzĻk, Ļivā 101,6% vĻlā, a vojnaēz dārsā do-rĻš siļā vĻdmis pāsti ņoĻrāv, Ļivā 291,9% vĻlā.

Tajā loā, mĻj industrializacija mijan munis stav vĻnān.

Industrializacijalān ādjā vĻdmā-mĻš vajādis setĀā, mĻj stav na-rodņaj ovmaš valāvāj prādukcija-Ļn promĻslennoštĻn produkcijašs voštis jurnuādan mesta.

So sĻ kuza tabĻica.

Narodņaj ovmaš valāvāj prādukcijašn promĻslennoštĻn. UdeĻņaj šāktāšs—prācentjasān (1926-1927 vošā donjasān)

	1913 vo	1929 vo	1930 vo	1931 vo	1932 vo	1933 vo
1. PromĻslennošt	42,1	54,5	61,6	66,7	70,7	70,4
2. Vizmu ovmaš	57,9	45,5	38,4	33,3	29,3	29,6
STAVĻS	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tajā loā, mĻj mijan strana loi zumĻda da romāz industrialņaj stranaān.

Industrializacija nuādāmĻn re-sajtana tādĀnĻun kutā promĻslen-nošt kĻptām-pāskalām stav vĻda-as proizvodstvo sredstvojas da

arudijejas vāĀāmlān kĻptāmĻs. Tajā otĀotņaj kadša ĻdprasjasĻs petkādĻnĻ, mĻj promĻslennošt stav kĻptāmas tajā stāttālān udeĻ-ņaj šāktāšs voštis vĻdalan mesta.

So ta kuza tabĻica:

GĻrĻš promĻslennošt jukānsā kĻk medĻzĻd gruppajas prādukcijalān udeĻņaj šāktāšs (1926-1927 vošā donjasān)

Valāvāj prādukcija (mild sajtān)	1929 vo	1930 vo	1931 vo	1932 vo	1933 vo
Stav gĻrĻš promĻslennošt	21,0	27,5	33,9	38,3	41,9
SĻ pišn:					
gruppa „A“—stroitelstvo sredstvojas da arudijejas	10,2	14,5	18,8	22,0	24,9
gruppa „B“—potreblajtan pĻdmetjas udeĻņaj šāktāšs %-%-ān	10,8	13,0	15,1	16,5	17,6
gruppa „A“—proizvodstvo sredstv. da arudijejas	48,5	52,6	55,4	57,0	58,0
gruppa „B“—potreblajtan pĻdmetjas	51,5	47,4	44,6	43,0	42,0
STAVĻS	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TabĻicašs, kĻzi adzāņņā, oz kor torja tādmedām.

Technika vokšān mijan vek-ņā-lom stranašn promĻslennoštĻn em torja mog. SĻš kolē rekonstrui-rujtĻn vāļ tehnika podvĻšn ņe sāmĻn āššā, ņe sāmĻn promĻs-

lennoštĻš stav jukāņjasā, sĻ pi-Ļn kokņi, pievāvāj da vār promĻs-lennošt, sĻš kolē ēāe rekonstrui-rujtĻn stav pālās transportsā da vizmu ovmašĻš stav jukāņjasā. Nā siļā vermas olēmā pārtĻn āš-sĻš mogjāsā sāmĻn sekĻ, kor ma-

	SSSR			
	1913 vo	1929 vo	1932 vo	1933 vo
Izsōm perjan promĻslen-nošt	2,9	2,1	1,7	2,0
KōksujtĀān	0,8	0,4	0,5	0,6
ņerp perjan	1,9	1,8	1,5	1,4
ņerp obrā-vatĻvajtān	2,3	2,5	2,9	2,6
Šād mētal-lurgija	sv. avu	4,5	3,7	4,0
Cvetņaj me-tallurgija	sv. avu	1,5	1,3	1,2
Māšina strā-itām	11,0	14,8	25,0	26,1
Osnovņaj ximija	0,8	0,6	0,8	0,9
XĻĀĀto-vumazņaj	18,3	15,2	7,6	7,3
Serštāņaj	3,1	3,1	1,9	1,8

Tajā loā, mĻj mijan promĻslen-nošt kĻptā-pāskalā jon vešĻd po-duv vĻšn, a rekonstrukcijalān klūĀšs—masina strāitām—stavnās mijan kiĻn. Kolē sāmĻn, med si-ļās vāli kuzāmān, racionalņaja is-polzujtāma.

Interesņaj šerpas voštā promĻs-lennoštān tajā otĀotņaj kadnās kĻptām-pāskalāmĻš socialiņaj sek-torjas kuza.

(Vožā vizād 3-d ĻistvokšĻš).

VKP(B) SK UZ JYLYŠ PARTIJA XVII-d SJEZDLJ STAĬIN JORTLĀN OTČOTNĀJ DOKLAD

Viznu ovmāšņ ēti medvozza mogān loā pravilnāj sevooborot lāšādām, šād par paškādām, viznu vāditām stav jukādjas kuza kājdēs lāšādān uz burmādām. Māj vāčšā ta kuza? Zāl, eškān, no ānēz na zev eea. Nač kuza da xlopok kuza kājdēs uzēs seeāma zugsāma, māj kovmas nāsta dār-na sijās razņ.

Texniceskāj i kulturajasļs urozajnoštisā kārādān ētik zvl sredstvoān loā najās muvņšādānjasān snabzajtām. Māj vāčšā ta kuza? Ēnēs-na zev eea. Muvņšādānjas emēs, no NKZ-lān organjas najās oz kuzņ priniimajtn, a primitām vāras oz tādšņ, medym kadyn najās vajņ mesta vylas da vura ispoluzjtn.

Sovhozjas jyls kolā sun, māj najā vek-na nāsta oz sulavņ aslanš mogjas veštņ. Me llyb slyš, medym ņe donjavņ mijan sovhozjasļs vāzd revolucioņizirujtan tādčanlunsā. No ētlaavņkō gosudarstvols sovhozjas uzā vāzd šām puktāmsā sovhozjas uz ānija zvl rezuttatjaskād, to artmā vāzd lāšavtāmtor, sovhozjasļ vōgodatām vylā. Medvāzd pomkanas-tajā lāšavtāmtorjāslān loā sijā ovstojatēlstvo, māj mijan nač sovhozjas vvti gārēs, direktorjas oz spravljatšēn gārēs sovhozjasān, āpnš sovhozjasļs vvti specializirujtēmaēs, nalān avu sevooborotš da koškām jukāņs, asprekanš nalān avu skātvisāmlān elementjasļs. Kolā, tādāl, poņdādn sovhozjasā da vārādņ nalyš vvti specializirujtēmsā. Pozē čajtņ, māj NKS kadyn suvtādis tajā voprossā da perjis sijās mogmādām. No tajā avu zvl. Voprossā vāli suvtādāma da razrestāma jāzļ, kodjas ņekueām otnošenā oz kutņ sovhozjas narkomatļs.

Medvārņ, skātvisām jyls vopros. Me vištali-nin skātvisāmlān šākād položenā jyls. Pozē čajtņ, māj mijan viznu organjas petkādēn skātvisāmlān krizis vārādām vāna sev vāzd zilēm, māj najā kārādānš trevoga da mobilizujtēn uzalšjasān da voštān pristup vylā skātvisān problemasē. Zāl, no niņām taēmš ez lo daļ oz mun. Najā oz kārādānš trevoga skātvisāmlān šākād položenā kuza, a mādārā—zilēn šajādņ voprossā, a mukād dārjļs aslanš doklādjasān zilēn vešig zevņš stranasa oveestvennāj mneņņēs skātvisāmlān zvl položenāš, kod i ņekueāma oz verm lony vol-

sevīkjasļ pozānaēn. Nadejtšēn ta vārņ, māj viznu organjasān uzalšjas kuzasņ petkādņ tuj vylā da kārādņ kolāna vylāš skātvisān,—loā strāitņ lavyļn. Skātvisān uzšā kolā voštņ aslas kiā stav partijals, mijan stav uzalšjasļ, partijņejjasļ i vespartijņejjasļ, sijās tādvyļn kutāmān, māj skātvisān problemaš ēni loā seeām-zē pervoļ ēčeredā problemaēn, kueāmān vāli tāršt nač problema, kodēs vura mogmādāma. Niņām i vištavn, māj sāvātškej jēz, kodjas venlisņ ez ētik vel gārēs pūkādjas aslanš tuj vylā, kuzasņ voštņ i tajā pūkādšā. (Gymalana aplodimentjas).

Taeām zēdņdik da jona-na ņe dār lōddādēlāms sijā tarmētāmtorjaslān, kodjasēs kolā vārādņ da sijā mogjasā lōddādēlāms, kodjasēs kolā olāmā pārtņ medmatšā kadā.

No uzēs oz-na pomāš tajā mogjasnas. Emēs-na nāsta mukād mogjas viznu ovmēs viz kuza, kodjas jyls eškān kolāna sun ņekymān kvv.

Kolā, medvojdar, kutņ tād vylā, māj mijanļs oblastjasēs promšlennājas da agrarņejjas vylā vaz juklāms kolis-nin āššā. Avuēs-nin mijan seššā kus agrarņej oblastjasēd, kodjas eškān snabzajtisņ promšlennāj oblastjasēs načān, jājān da puktasjasān, kzi i avuēs-nin mijan kus promšlennāj oblastjasēd, kodjas eškān vermīsņ artavnš sļ vylā, māj māj voštāns stav kolāna prāduktajas kšškā ortšēš, mukād oblastjasļs. Kārālēm-pāskalēmš vajādē setčā, māj stav oblastjasēs mijan loān jonzkka līvā omāzēkka promšlennājasān da kymān vozā, slymā jonzkka najā kutasņ lony promšlennājasān. Tajā loā, māj-Ukraina, Vojņv Kavkaz, CČO da mukād vāvlām agrarņej rajonjas oz-nin vermēs vozā lezn vokē slymā da prādukta promšlennāj centrjasē, mājdtām najā lezisņ vojdar sļ vāna, māj naly loā verdņ asšēnš karjas da asšēnš rovocejjasēs, kodjaslān lōdš kutas sodņ. No tas petā, māj vād oblastļ kolā lāšādņ asšēnš viznu ovmēs vāza, medym vāli aslanš kartupel, aslanš vļ, aslanš-jāv da mājdtāmkā asšēnš nač, asšēnš jāj, oz-kā najā kāsļņ veskavnš šākād položenā. Ti tādā. māj sijā uzēs olāmā pārtāna da ēni sijā vāčšā-nin.

Mogš sulalē slyņ, medym kēt māj da vajādņ tajā uzāš pomēs.

Vozā kolā vizādēnš sļ vylā, māj mijanļs oblastjasē zik kus potrebitēlškōjjas da proizvodaējjas vylas tādšā jukāms sizē zavoditā vārņ. Seeām „potrebitēlškōj“ oblastjas, kzy Moskvasa da Cirkovskēj setisņ tavo gosudarstvols 80 miļļon pud gēgēr nač. Tajā, dert, avu ičātiktōr. Siz sušāna potrebitēlškōj polosās ein 5 miļļon gektar kymān mu, kodjas tārēmāēs raskān. Tādšā, māj tajā polosās klimatš avu omāļ, zērjās seni avu eea, kos vojas oz ovlēn. Vesavņ-kē sijā mujasē raskēs da nuēdn organzacionņej šama vura una meroprijattējas, pozē lāšādņ nač vāditān vāzd rajon, kod i vermas šetņ tajā mestajasas pūrša urozaj dārj tōvārņj nač— ņe eezyk slyš, mājdtām ēni šetā Ulyš līvā Šar Volga. Tajā eškān vāli vāzd otsēgān vojņvsa promšlennāj centrjasļ.

Tādāl, mogš sulalēnš slyņ, medym potrebitēlškōj polosā rajonjasān lāšādņ nač kulturajasļs vāzd mašiv.

Medvārņ, Zavolžjēn zasukād tskašān vopros jyls, Zavolžjēsā aslyvlyv rajonjasān vārjas da vārvisān polosajas saditām—kutē vāzd tādčanlun. Tajā uzēs, kzi tādšā, muna-nin, kēt i oz-na poz sun, māj sijā nuēdšis kolāna ādjasān. Zavolžjēsā orositāmtā-zē,—a tajā medvāzēš zasukād tskašān vizādēlā vokšān—oz poz lezn, medym tajā uzā vāli dār kezlā vestāma vokē. Zvl, sijās vāli māj-kāmynda ņ uzā dēma kueāmsurā ortšēšā ovstojatēlstvojasān, kod i voštis una vād da sredstvojas. No ēni avu seššā podulš tajās vōzēvylā nuēdēmlē. Mi—og vermā Volga vylān kolčēnš šerjoņņj da pūrātкоддасulalēš, vād šama šikas povodda slučajnoštjas saļē suvtām nač proizvōdstvo poduvtag, kod i vād vo šetā 200 miļļion pud vuzēs nač. Tajā vjt kolāna, artštlyņkē Volga pālān krajasļs vādmām, ātar vokšān, da stavmuvlysa volšēmjāsān loānš vermāna vādsāma šikas šēktāmmēmjas, mādarsān.

Mogš sulalē slyņ medym čōrtda kutčēnš Zavolžjē orādēm kuza uzā.

(Aplodimentjas).

Stalin jort doklādļs prodolžen-

ņēsā vizēd loktān nomerēš.

TULBS VIDČBSNBŲ OZ KUT

Rajzo, kolhozjas, ņiktsavetjas—perestroitča

Udora rajon pašta tuvsov gėra-kėza kezlė lėšėdčėm munė pres-tupnėja omėja. Tajė kad kezlė podgotovitelnėj uz vėvsa pokaza-teljas pozornėjas, torja-nin atka-olėšjas kostėn. Abu prėveritėma kueama cuzė kėjdės, abu organizujtėma atuvja xranitėm, a sėmėn ograničivajtčėma soxrannėj kėrmpasjas (pocnicka) voštėm 31% vė-lė. Slėvėda 87%, Koslan 0%, Őoldin 99%, Jertėmdin 73%, Puekėm-din 30% Černėv 66%, Pėssa 73%, Vačėzėtdin 13%, Vazgort 30%, Jovkėz 0%.

Straxfond čukėrtėm atkaolėšjas kostės vėpolnitėma 30%. Slėvėda 16%, Koslan 0%, Őoldin 100%, Černėv 40%, Pėssa 5 prėč, Vaska-vėvsa ņiktsavetjasėn 0 pr.

Kėjdės čištėtam 6,7 pr. (Pėssa, Vazgort).

Kolhoznėj ņektorėn sizi-zė jona omėj podgotovka uz nuėm: abu prėveritėma vėdlaėš kueėm sostojanėn kėjdės, abu tėrmana plan ņerti kolana kėjdėšjas, čištėtėma sėmėn-na 45,3 prėč., ņiėti oz mun Jovkėzėn, Jertėmdinėn, vizmu iza-lan ėrudijejas, masinajas vėčėm sėmėn zavoditėmėn-na Vačėzėtdin, Uštėkula kolhozjas, abu prė-vevka vėvjas da sbrėja soxrannėja vizėm. Torja-nin kolė otmetėtn, mėj abu zavoditėmaėš-na godovėj proizvodstvennėj plan sostavitėmė.

Tajė vištėlė, mėj kolana vėni-maėnė abu obrėtitėma uz adzėdėm burmėdėm vėlė, a lezėma oportuėistėčeskėj samotok vėlė.

Janvar 20 lunša RIK prezidėtum da RK VKR(В) vjurolėš suėm olė-mė abu partėma.

Janvar 30-d lunjasė munis kolhozn juralsjaslėn da vizmu ov-

mėssa specialistjaslėn soveėnėn, kėni najė ņetisnė raport Rajkomė kolhozjasės vėčnė bolševistskeja, a kolhoznėkjasės vajėdnė zazitoc-nėj vėjėz, burmėdnė regėdja kadė uz perestrojka uspešnėja zaver-sitnė gėra-kėza, splavis.v.

Med tajė kėjėšėm lois partėma olėmė, to suvtėdnė mogėn nė kolčėnė kėv vėlė, a dejstvitelnėja kutčišnė koņašnė planjas tėrtėm

Udora VKR(В) Rajkomė da Rajispolkomė RAPORT

Mėd rajonuvsa agrotexsove-ėnėn ьstė plamennėj bolševist-skėj čėlėm.

Əcerednėj mogjas, kėzi tuvsov gėra-kėza, socskėt vizėm paņkėdėm mėd vitvoņa mėd voėn suvtė-vojevėj mogėn talunja lunė.

Zaverajtam tijanės, mėj tijan bolševistskėj rukovodstv oėn udarnėja nuam lėšėdčėna izzė gėra-kėza kezlė da uspešnėja zaver-sitam gėra kėzasė.

Resitėlnėja obsuditėmėn vazja əsisakajas socskėt vizėm paņkėdėmėn, zaverajtam, mėj ņetėm lėdpasjas 1934 vo vėlė vermana, ņetėm kėv, kutam koņašnė tajė vėsnə bolševistskėja dėlėn pėr-

vėsnə.

Tajė mogjassė olėmė partėmėn kolė paņkėdnė socordjėšėm da udarnėcestvo kolhozjas, brigadajas, atka kolhoznėkjas kostėn. Takėd eėl čorėda nunė koņ uz padmė-dėšjaskėd kulak da najė agentu-rakėd.

Bolševistskėja podgotovka nuė-mėn petkėdlėn atkaolėšjaslė primer kolhoz izzėš da atėe kolė nunė uz, najė kolhozė partėmėn.

tam olėmė partijasa da pravi-telstvosa ditektivajas 1945 vė poməsig kezlė sodtėn kėk mėn-da skat jurėd, tajė kolana tor-jassė olėmė partėgėn eėl suvtė-dam mogėn massėvėj razjaņitėlnėj uz nuėmėn gėja da sėr-koddėma atka olėšjasės vovlė-kitnė kolhozė.

Zaverajtam tijanės, mėj mijan voznė sulalan mogjas petkėdam udarnėj rels vėlė da sijės vura olėmė partėmėn dėla vėlėn osu-ėestvitam lozung Stalėn jortlėš vėčnė, kolhozjas bolševistska-jėn, kolhoznėkjasės vajėdnė za-zitocnėj vėjėz.

SOVEŠEANNņSAN
KĲRMPASJAS.

Mėzdnė čorėda

Dėkabr 19-d lunė 1933 vo, Jertėmdin kolhoznė „Miča mu“ so-stavitisnė akt, kor kulė 2 voņa pors. Komėņijabn vėlisnė kolho-zn jurals Vaėejev, ņiktsavetsa ņlėn Pantelejev, vetėxnėk Korovėn. Akt vėčėnė pėrjėdėmėn, med voņnė straxėvėj voznagrazdėnė.

Korovin gėzė zaklėčėnė, mėj pors kulėma-zaraznėj čuma viėmėn, sojnė oz poz, kolė guavnė.

Mėj tėdovtėis vėrvėlas?

Tėdovtėis sijė, mėj pors nuasnė guė, a vėrvėlas vajasnė bur jajsė gortė atka kolhoznėkjas.

Kor vėli prėveritėma mėd pėv tajė faktėš pėti erd vėlė, zvėlėš nuėmaėš, a kolėma sėmėn kokjas, vėz da ņuvjėš.

Vėdlalėm vėrėn ustanovitisnė, mėj tani pėrjėdėma. Pors kulėma abu zaraznėj viėmėš.

Taeėm vreditelskėj izzėš kolė čorėda mėzdnėn.

Strax. inspektor Makarov.

Redaktor pėddi P. VANEJEV.

SVODKA

vėrzagotovka munėm kuzta fevral 10-d lun kezlė rajon pašta

VƏRPUNKTJAS	Tėrtėma rėvka % %	Vit lunja əd rėvka vėlėn.	Kėskėma % %	Vit lunja ədjas kėskėšėm.
Slėvėda	96,5	2,1	80	14,2
Koslan	85,3	2,9	66,7	9,8
Pėssa	85,2	2,5	75,7	15,3
Ertėmdin	94,1	3,6	79	14,5
Vazgort	84,4	3,9	61,7	6,7
Jovkėz	85,8	4,3	62,6	10
Vėrpromhoz pašta	88	3,1	69,5	10,9